Quickscan Natuurwaardenonderzoek
Vlakkeeweg 2, Heelweg

NATUURBANK OVERIJSSEL

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Vlakkeeweg 2, Heelweg

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever:
Gemeente Oude IJsselstreek; contactpersoon T. ten Brinke

Projectnummer en versie: 32, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P.Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P.Leemreise	Rapportdatum: 28 april 2011
Ligging projectgebied: Vlakkeeweg 2, Heelweg	Amersfoortcoördinaten: 229.003-441.258	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

NATUURBANK OVERIJSSEL

Samenvatting
De familie Stekelenburg is voornemens om op het perceel Vlakkeeweg 2 in Heelweg een nieuwe vrijstaande woning te bouwen. Om de bouw van deze woning mogelijk te maken moet het bestemmingsplan gewijzigd. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening dient onder andere onderzocht te worden of de wenselijke ontwikkeling past binnen de wettelijke kaders van de Flora en faunawet (verder FFwet genoemd). Om dit te kunnen bepalen is een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied. Deze rapportage vormt de verslaglegging van dat onderzoek.

Voorafgaand aan het veldonderzoek is op basis van bureauonderzoek een analyse gemaakt van de potentiële biotopen en mogelijk aanwezige beschermde soorten. Op basis van deze analyse is besloten dat een éénmalig terreinbezoek in april voldoende bruikbare informatie kan opleveren om de natuurwaarden in het plangebied vast te stellen. Daartoe is het plangebied eenmaal bezocht op 27 april 2011 om vast te stellen welke biotopen en beschermde planten & dieren aanwezig zijn of zeer waarschijnlijk aanwezig zijn. Op basis van de bevindingen zal worden beoordeeld of specifiek vervolgonderzoek noodzakelijk wordt geacht.

Het plangebied is volledig onderzocht. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen in het plangebied evenals beschermde vaste rust- of verplaatsen en jaarrond beschermde nesten. Ondanks dat er tijdens de quickscan geen bezette nesten aangetroffen zijn, is het aannemelijk dat er vogels in de opgaande beplanting broeden. Bezette vogelnesten zijn beschermd. Verstoren of vernielen van een bezet vogelnest is een overtreding van de Flora- en Faunawet. Slechts in uitzonderlijke gevallen is het mogelijk een ontheffing te krijgen voor bezet vogelnest. Woningbouw behoort daar niet toe. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten de broedtijd uit te voeren, dat is de periode 15 september-15 maart.

Binnen een straal van 3 km afstand liggen géén Natura2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten of wetlands.

Voorgenomen activiteit past binnen de kaders van de FFwet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden, er hoeft geen ontheffing of verklaring van geen bedenking aangevraagd te worden.

1. Inleiding

De familie Stekelenburg is voornemens om op het perceel Vlakkeeweg 2 in Heelweg een nieuwe vrijstaande woning te bouwen. Om de bouw van deze woning mogelijk te maken moet het bestemmingsplan gewijzigd. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening dient onder andere onderzocht te worden of de wenselijke ontwikkeling past binnen de wettelijke kaders van de Ff-wet. Om dit te kunnen bepalen is een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied. Deze rapportage vormt de verslaglegging van dat onderzoek.

In het kader van de Ff-wet dient er een toetsing plaats te vinden op het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten, alsmede nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten die door de realisatie van de voorgenomen activiteiten negatief beïnvloed worden. Het plangebied is eenmaal bezocht op 27 april 2011 om vast te stellen of er beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten aanwezig zijn of dat deze zeer waarschijnlijk aanwezig zijn zodat vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Naast soortbescherming is ook gekeken naar het effect dat voorgenomen initiatief heeft op beschermde natuurgebieden (zoals beschermde Natuurmonumenten, Natura2000-gebieden en wetlands).

2. Situering van het plangebied

Het studiegebied ligt aan de Vlakkeeweg 2 in Heelweg, gemeente Oude IJsselstreek. Het ligt ca. 500 m1 ten noorden van de dorpskern van Varsseveld. Amersfoortcoördinaten 229.003-441.258.

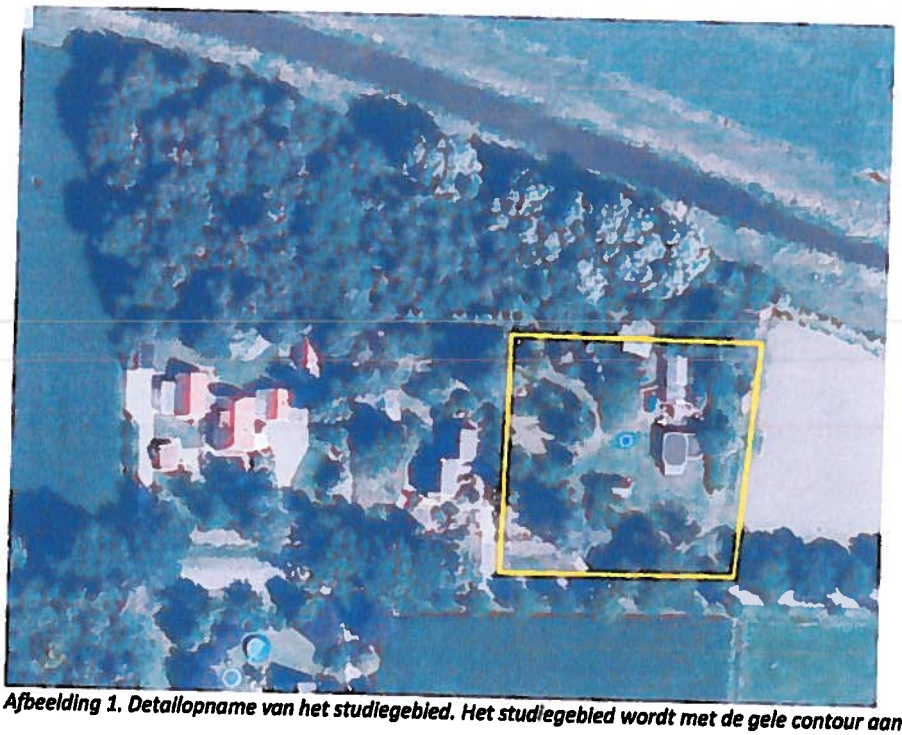

Afbeelding 1. Detailopname van het studiegebied. Het studiegebied wordt met de gele contour aangeduid.

3. Beschrijving van het studiegebied

3.1 algemeen

Het studiegebied bestaat uit een terrein waarop enkele oude gebouwen staan van een voormalig drinkwaterpompstation. Deze gebouwen worden niet bewoond. Het studiegebied grenst aan de westzijde aan enkele woningen en aan de zuid- en oostzijde aan het agrarische cultuurlandschap. Aan de noordzijde grenst het studiegebied aan een loofbosje. Dit bosje grenst aan de noordzijde aan de Boven-Slinge. Het studiegebied heeft een parkachtig karakter met opgaande loof- en naaldbomen, coniferen, gazon en enkele verspreid staande gebouwen.

In het studiegebied kunnen de volgende ecotopen onderscheiden worden:

- Gazon (onderhouden);
- Opgaande (naald) bomen;
- Struiken (verspreid in open structuur)

3.2 voorgenomen activiteiten

Concreet bestaat de voorgenomen activiteit uit:

- (gedeeltelijk) verwijderen van de begroeiing;
- Bouwen van een vrijstaande woning + bijbehorend bijgebouw en erfverharding

3.3 Effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten
De beoogde (ruimtelijke) ingreep heeft een mogelijk effect op beschermde dier- en plantensoorten. Hierbij is onderscheid te maken tussen tijdelijke en permanente invloeden die effecten kunnen veroorzaken. Dit zijn:

Tijdelijke invloeden:

- Geluid bij sloop- en grondwerken;
- Licht tijdens de sloop- en bouwfase;
- verstoring door menselijke aanwezigheid tijdens uitvoering;
- Trillingen tijdens sloop- en bouwwerkzaamheden.

Permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaarrond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;

Vanwege de aard van de werkzaamheden wordt de beoogde ingreep niet gezien als een (significant aantoonbare) aantasting van foerageermogelijkheden en/of migratie- en foerageerroutes van vleermuizen. Er worden geen lijnvormige structuren zoals houtingels of laanbeplanting verwijderd, die mogelijk als verbindende schakel functioneren in het leefgebied van vleermuizen en er worden geen forse nieuwe structuren/objecten opgericht die mogelijk een belemmering vormen.

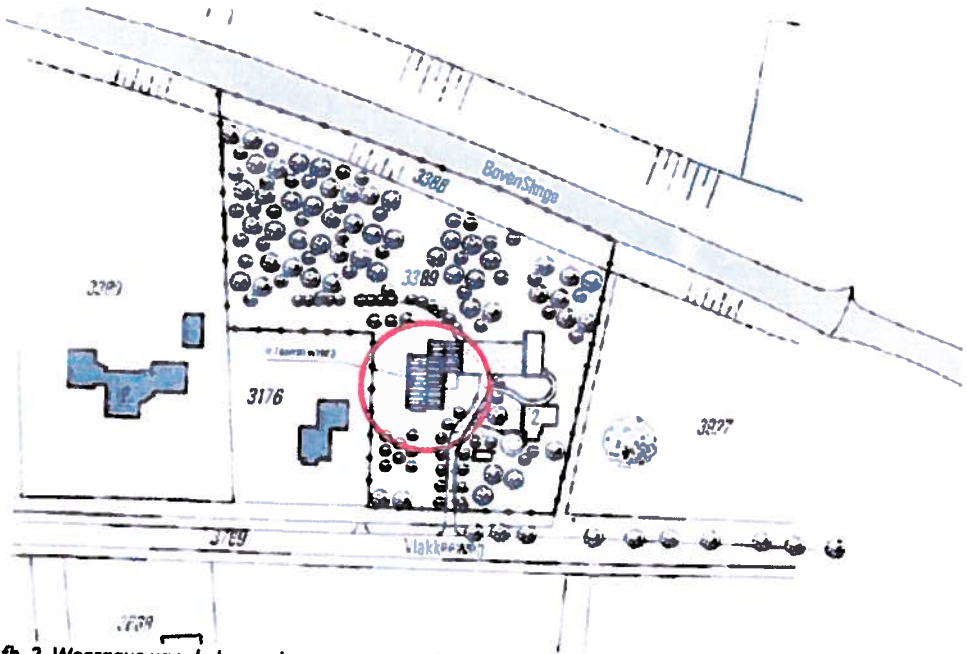

Afb. 2. Weergave van de bouwplannen op perceel Vlakkeeweg 2. De nieuw te bouwen woning wordt met de cirkel aangeduid.

4. Gebiedsbescherming

4.1. Natura2000

Er liggen géén N2000-gebieden in een straal van 3 km. Rondom het studiegebied.

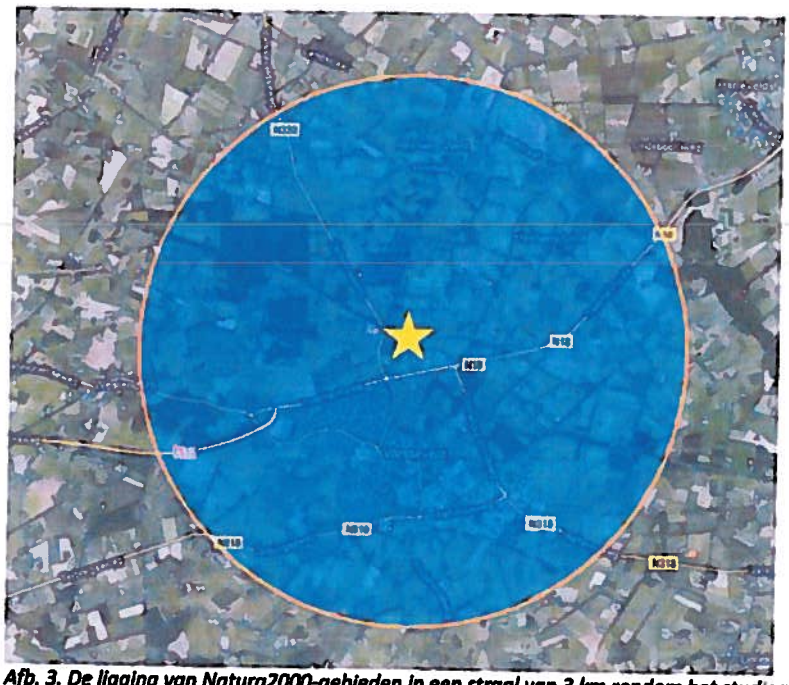

Afb. 3. De ligging van Natura2000-gebieden in een straal van 3 km rondom het studiegebied. Het studiegebied wordt aangeduid met de ster.

4.2 Beschermde natuurmonumenten

Binnen een straal van 3 km rondom het studiegebied liggen geen beschermde natuurmonumenten.

4.3 Wetlands (Wetlandconventie)

Onder wetlands worden waterrijke gebieden verstaan, bijvoorbeeld moerassen of veengebieden. Deze natuurgebieden hebben belangrijke functies, onder andere voor trekvogels, vissen en andere waterdieren. Wetlands en de planten- en diersoorten die erin leven, worden beschermd door het Ramsar Verdrag uit 1971. Er liggen geen wetlands binnen 25 km van het plangebied. Uitvoering van het voorgenomen initiatief heeft geen negatief effect op beschermde wetlands.

4.4 Conclusies

Het uitvoeren van voorgenomen ingreep heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden in een straal van 3 kilometer rondom het studiegebied. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Het is niet nodig een vergunning of ontheffing aan te vragen.

5. Toelichting Flora en faunawet

5.1 Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.
Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten zullen worden gecompenseerd.

5.2 Toelichting Flora- en Fanawet, Wijzigingen artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:
Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

tabel 1 : (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)
Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

tabel 2 : (soorten als div. orchideeën, vogels)
Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

tabel 3 : (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)
Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.)
De procedure is vastgelegd in een stappenplan, waarin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, dan wel een ontheffingsaanvraag moet worden aangevraagd.

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en innovatie).

6. Soortenbescherming; het onderzoek

6.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het plangebied eenmalig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Gelet op de aard van het plangebied zijn er geen aanvullende onderzoeken uitgevoerd t.b.v. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder goede weersomstandigheden (bewolkt, ca. 18 °C , en een zwakke zuidwestenwind).

Flora en vegetatie:
Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek (o.a. voorjaarsbloeiers en vroege zomerbloeiers). Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels:
Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het studiegebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle mogelijke broedvogels vast te stellen.

Zoogdieren
Het plangebied is onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Gelet op de aard van de beplanting, zijn er geen vaste verblijfplaatsen van zoogdieren in bomen e.d. te verwachten.

Amfibieën & reptielen
Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van amfibieën. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Dagvlinders
Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van vlinders. De onderzoeksperiode is redelijk geschikt voor onderzoek naar vroege voorjaarvliegers. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Libellen
Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van libellen. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar libellen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Kevers
Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van kevers. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar kevers. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vissen en kreeftachtigen
Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtigen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar vissen en kreeftachtigen. Op basis van

standplaatsfactoren en abiotische parameters kan goed ingeschat worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

6.3 Verwachting

Gelet op de landschappelijke karakteristieken, aard, omvang en gebruik van het plangebied lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Vaatplanten
- Amfibieën
- Reptielen
- Dagvlinders
- Libellen
- Kevers
- Vissen en kreeftachtigen

Mogelijk is het plangebied geschikt voor beschermde soorten uit de groepen;

- Vogels (vogels algemeen, jaarrond beschermde nesten van bijv. Ransuil)

6.4 Resultaten

Het plangebied is goed toegankelijk. Het onderzoek is derhalve volledig uitgevoerd.

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten aangetroffen. De inrichting en het gevoerde beheer maakt het plangebied een ongeschikte groeiplaats voor bijzondere planten.

Broedvogels

Er zijn in het studiegebied verschillende oude vogelnesten aangetroffen. De bomen en struiken in het studiegebied zijn een geschikte broedplaats voor soorten als Houtduif, Vink, Merel, Zanglijster. De aanwezige struiken en andere ondergroei is een geschikte broedplaats voor Tjiftjaf en Zwartkop. Tijdens het onderzoek zijn sporen (braakballen) gevonden van Ransuilen. Dit waren 'oude' braakballen en er zijn geen roestende uilen aangetroffen. Aangenomen wordt dat het sporen van wintergasten zijn. In het studiegebied hangt een vogelkast (koolmees). Deze leek ten tijde van het onderzoek niet bezet. Er zijn geen bezette nesten in het studiegebied gevonden.

Afb. 4. Braakbal van Ransuil, aangetroffen onder een fijnspar in het studiegebied.

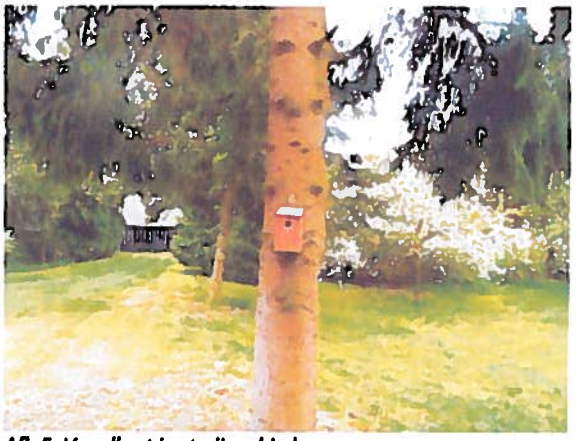

Afb.5. Vogelkast in studiegebied.

Zoogdieren; vleermuizen
In het studiegebied zijn geen geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Oude bomen met holtes en gebouwen ontbreken.

Zoogdieren; algemeen
Er zijn in het plangebied geen beschermde soorten waargenomen.

Amfibieën & reptielen
Het plangebied is eenmalig onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. Er zijn geen reptielen of sporen van reptielen aangetroffen. Geschikt leefgebied voor reptielen ontbreekt in het studiegebied. Er zijn geen amfibieën aangetroffen tijdens het onderzoek, maar de aanwezigheid van de gewone pad of bruine kikker kan niet uitgesloten worden. Er komen geen voortplantingslocaties voor amfibieën in het studiegebied voor.

Dagvlinders
Er zijn geen beschermde soorten vastgesteld. Het is niet aannemelijk dat er beschermde soorten in het studiegebied voorkomen. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Libellen
Er zijn geen beschermde soorten vastgesteld. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig in het studiegebied.

Kevers
Er zijn geen beschermde soorten vastgesteld. Het is niet aannemelijk dat er beschermde soorten in het studiegebied voorkomen. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het plangebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vissen en kreeftachtigen
Er zijn geen beschermde soorten vastgesteld. Er is geen geschikt leefgebied aanwezig in het studiegebied.

6.5 Toetsingskader

Voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geen ontheffing nodig, idem voor soorten van tabel 2, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaarrond beschermde nesten en leefgebieden, alsmede met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk.

6.6 Samenvatting wettelijke consequenties

Flora

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Er is géén nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

(Broed)vogels

De begroeiing in het studiegebied (bomen, struiken en kruidlaag) vormt een geschikte broedplaats voor vogels. Er zijn geen bezette nesten gevonden, maar deze kunnen gemist zijn tijdens de quickscan. broedende vogels zijn strikt beschermd in door de Ff-wet. Slechts in uitzonderlijke situatie is het mogelijk om een ontheffing te krijgen voor het opzettelijk verontrusten of vernielen van een bezet vogelnest. Dit is bij voorgenomen ingreep niet aan de orde. Het is raadzaam om zorgvuldig te werken en de boom, struik- en kruidlaag te verstoren buiten te broedtijd. Deze werkzaamheden kunnen het beste uitgevoerd worden in de periode 15 september – 15 maart. Indien er toch beplanting gerooid dient te worden in de broedtijd, dan wordt geadviseerd om een broedvogelinspectie uit te voeren om te onderzoeken of er zich bezette vogelnesten in het studiegebied bevinden. Er zijn geen nesten aangetroffen die jaarrond beschermd zijn.

Zoogdieren; vleermuizen

Om het effect van de voorgenomen ingreep op het leefgebied van vleermuizen te kunnen toetsen, moet onderscheid gemaakt worden in het plangebied als vaste rust- of verblijfplaats en als leefgebied.

Functionaliteit als verblijfplaats

Er zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen aangetroffen in het studiegebied.

Functionaliteit als leefgebied

Het verwijderen van enkele dennen, struiken en kruidlaag tast de functionaliteit van het leefgebied zoals migratie- en foerageerroutes van vleermuizen niet aan. Er worden geen doorgaande of verbindende lijnvormige structuren doorbroken, er vindt geen (nieuwe) hinder of belemmering plaats door bijv. felle lampen e.d. Er is géén nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Overige soorten

Géén nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*
Flora	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Zoogdieren	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Broedvogels tijdens broedseizoen	? Geen bezette nesten vernielen/verstoren tijdens het broedseizoen (1)	Artikel 12

Broedvogels, vaste verblijfplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Amfibieën	Geen (aantasting van) tabel 2/3-soorten	Niet van toepassing
Vissen	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Dagvlinders	Niet aanwezig	Niet van toepassing
Libellen	Niet aanwezig 2/3	Niet van toepassing
Overige ongewervelden	Niet aanwezig	Niet van toepassing

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september- januari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:
Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd
Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten
Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren
Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren
Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen
Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren
Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden

6.6 Historische gegevens
Er zijn geen toepasbare historische gegevens beschikbaar.

7. CONCLUSIES

Er zijn in het studiegebied geen beschermde panten- of diersoorten aangetroffen. Ook zijn er geen beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen aangetroffen, evenals jaarrond bezette vogelnesten. Het is zeer aannemelijk dat de er vogels broeden in het studiegebied. Geadviseerd wordt om de opgaande begroeiing (boom-, struik- en kruidlaag) buiten de broedtijd te rooien. Dat is de periode 15 september-15 maart. Of voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden een broedvogelonderzoek uit te voeren om eventuele bezette vogelnesten vast te stellen. Dit broedvogelonderzoek dient maximaal drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden uitgevoerd te worden.

Het onderzoek is volledig en onder gunstige omstandigheden uitgevoerd. Er hoeft geen ontheffingen of verklaring van geen bedenking aangevraagd te worden.

Het uitvoeren van de geplande werkzaamheden past, met inachtneming van het hierboven beschreven randvoorwaarden, binnen de kaders van de FF-wet.

Bijlagen:

Bijlage 1. Wettelijk kader
Bijlage 2. Toelichting AMvB (tabel 1,2,3)
Bijlage 2. De natuurkalender
Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1
Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoor-delingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 Ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 Ff-wet)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 2. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaam-heden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling
Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: 'Lichte' toets
Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de 'lichte' toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.
Flora- en faunawet, tabel 3: 'Uitgebreide' toets
Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.
Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie

dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:
- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- Bescherming van flora en fauna
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van miti-gerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin

zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
   Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd
   Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

De soorten uit categorie 5 zijn niet gedurende het hele jaar door beschermd. Extra onderzoek is wenselijk maar niet verplicht. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)
Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Bijlage 2: Toelichting AMvB

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet
in onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet. De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75). Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Zoogdieren aardmuis *Microtus agrestis* bosmuis *Apodemus sylvaticus* dwergmuis *Micromys minutus* bunzing *Mustela putorius* dwergspitsmuis *Sorex minutus* egel *Erinaceus europeus* gewone bosspitsmuis *Sorex araneus* haas *Lepus europeus* hermelijn *Mustela erminea* huisspitsmuis *Crocidura russula* konijn *Oryctolagus cuniculus* mol *Talpa europea* ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus* ree *Capreolus capreolus* rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus* tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus* veldmuis *Microtus arvalis* vos *Vulpes vulpes* wezel *Mustela nivalis* woelrat *Arvicola terrestris* Reptielen en amfibieën bruine kikker *Rana temporaria* gewone pad *Bufo bufo* middelste groene kikker *Rana esculenta* kleine watersalamander *Triturus vulgaris* meerkikker *Rana ridibunda*	Mieren behaarde rode bosmier *Formica rufa* kale rode bosmier *Formica polyctena* stronkmier *Formica truncorum* zwartrugbosmier *Formica pratensis* Slakken wijngaardslak *Helix pomatia* Vaatplanten aardaker *Lathyrus tuberosus* akkerklokje *Campanula rapunculoides* brede wespenorchis *Epipactis helleborine* breed klokje *Campanula latifolia* dotterbloem *Caltha palustris* gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum* grasklokje *Campanula rotundifolia* grote kaardenbol *Dipsacus fullonum* kleine maagdenpalm *Vinca minor* knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans* koningsvaren *Osmunda regalis* slanke sleutelbloem *Primula elatior* zwanebloem *Butomus umbellatus*

Tabel 3. Tabel 1 van de Ff-wet (Algemene soorten)

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de flora- & faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Tabel 2.

Toelichting tabel 2
Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de

minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

Zoogdieren	kluwenklokje *Campanula glomerata*
Damhert *Dama dama*	koraalwortel *Corallorhiza trifida*
Edelhert *Cervus elaphus*	kruisbladgentiaan *Gentiana cruciata*
Eekhoorn *Sciurus vulgaris*	lange ereprijs *Veronica longifola*
Grijze zeehond *Halichoerus grypus*	lange zonnedauw *Drosera anglica*
Grote bosmuis *Apodemus flavicollis*	mannetjesorchis *Orchis mascula*
Steenmarter *Martes foina*	maretak *Viscum album*
Wild zwijn *Sus scrofa*	moeraswespenorchis *Epipactis palustris*
Reptielen en amfibieën	muurbloem *Erysimum cheiri*
Alpenwatersalamander *Triturus alpestris*	parnassia *Parnassia palustris*
Levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*	pijlscheefkelk *Arabis hirsuto sagittata*
Dagvlinders	poppenorchis *Aceras anthropophorum*
Moerasparelmoervlinder *Euphydryas aurinia*	prachtklokje *Campanula persicifolia*
Vals heideblauwtje *Lycaeides idas*	purperorchis *Orchis purpurea*
Vissen	rapunzelklokje *Campanula rapunculus*
Bermpje *Noemacheilus barbatulus*	rechte driehoeksvaren *Gymnocarpium robertianum*
Kleine modderkruiper *Cobitis taenia*	rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
Meerval *Silurus glanis*	ronde zonnedauw *Drosera rotundifolia*
Rivierdonderpad *Cottus gobio*	rood bosvogeltje *Cephalanthera rubra*
Vaatplanten	ruig klokje *Campanula trachelium*
Aangebrande orchis *Orchis ustulata*	schubvaren *Ceterach officinarum*
Aapjesorchis *Orchis simia*	slanke gentiaan *Gentianella amarella*
Beenbreek *Narthecium ossifragum*	soldaatje *Orchis militaris*
Bergklokje *Campanula rhomboidalis*	spaanse ruiter *Cirsium dissectum*
Bergnachtorchis *Platanthera chlorantha*	steenanjer *Dianthus deltoides*
Bijenorchis *Ophrys apifera*	steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
Blaasvaren *Cystopteris fragilis*	stengelloze sleutelbloem *Primula vulgaris*
Blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*	stengelomvattend havikskruid *Hieracium amplexicaule*
Bleek bosvogeltje *Cephalantera damasonium*	stijf hardgras *Catapodium rigidum*
Bokkenorchis *Himantoglossum hircinum*	tongvaren *Asplenium scolopendrium*
Brede orchis *Dactylorhiza majalis majalis*	valkruid *Arnica montana*
Bruinrode wespenorchis *Epipactis atrorubens*	veenmosorchis *Hammarbya paludosa*
Daslook *Allium ursinum*	veldgentiaan *Gentianella campestris*
Dennenorchis *Goodyera repens*	veldsalie *Salvia pratensis*
Duitse gentiaan *Gentianella germanica*	vleeskleurige orchis *Dactylorhiza incarnata*
Franjegentiaan *Gentianella ciliata*	vliegenorchis *Ophrys insectifera*
Geelgroene wespenorchis *Epipactis muelleri*	vogelnestje *Neottia nidus-avis*
Gele helmbloem *Pseudofumaria lutea*	voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
Gevlekte orchis *Dactylorhiza maculata*	wantsenorchis *Orchis coriophora*
Groene nachtorchis *Coeloglossum viride*	waterdrieblad *Menyanthes trifoliata*
Groensteel *Asplenium viride*	weideklokje *Campanula patula*
Grote keverorchis *Listera ovata*	welriekende nachtorchis *Platanthera bifolia*
Grote muggenorchis *Gymnadenia conopsea*	wilde gagel *Myrica gale*
Gulden sleutelbloem *Primula veris*	wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
Harlekijn *Orchis morio*	wilde kievitsbloem *Fritillaria meleagris*
Herfstschroeforchis *Spiranthes spiralis*	wilde marjolein *Origanum vulgare*
Hondskruid *Anacamptis pyramidalis*	wit bosvogeltje *Cephalanthera longifolia*
Honingorchis *Herminium monorchis*	witte muggenorchis *Pseudorchis albida*
Jeneverbes *Juniperus communis*	zinkviooltje *Viola lutea calaminaria*
Klein glaskruid *Parietaria judaica*	zomerklokje *Leucojum aestivum*
kleine keverorchis *Listera cordata*	zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*
kleine zonnedauw *Drosera intermedia*	Kevers
klokjesgentiaan *Gentiana pneumonanthe*	vliegend hert *Lucanus cervus*
	Kreeftachtigen
	rivierkreeft *Astacus astacus*

Tabel 4. Tabel 2 van de Ff-wet.

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de flora & faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig

beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de flora- en faunawet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.

Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:

1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang[1];
2) er is geen alternatief;
3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

---

1 - onderzoek en onderwijs
- re-populatie en herintroductie
- bescherming van flora en fauna
- veiligheid van het luchtverkeer
- volksgezondheid of openbare veiligheid
- dwingende redenen van openbaar belang
- het voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom
- belangrijke overlast veroorzaakt door dieren
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw
- bestendig gebruik
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren
das *Meles meles*
boommarter *Martes martes*
eikelmuis *Eliomys quercinus*
gewone zeehond *Phoca vitulina*
veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
waterspitsmuis *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën
adder *Vipera berus*
hazelworm *Anguis fragilis*
ringslang *Natrix natrix*
vinpootsalamander *Triturus helveticus*
vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen
beekprik *Lampetra planeri*
bittervoorn *Rhodeus cericeus*
elrits *Phoxinus phoxinus*
gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders
bruin dikkopje *Erynnis tages*
dwergblauwtje *Cupido minimus*
dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
groot geaderd witje *Aporia crataegi*
grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
heideblauwtje *Plebejus argus*
iepepage *Strymonidia w-album*
kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
keizersmantel *Argynnis paphia*
klaverblauwtje *Cyaniris semiargus*
purperstreeppareimoervlinder *Brenthis ino*
rode vuurvlinder *Palaeochrysophanus hippothoe*
rouwmantel *Nymphalis antiopa*
tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
veenbespareimoervlinder *Bolaria aquilonais*
veenhooibeestje *Coenonympha tullia*
veldpareimoervlinder *Melitaea cinxia*
woudpareimoervlinder *Melitaea diamina*
zilvervlek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten
groot zeegras *Zostera marina*

Bijlage IV HR

Zoogdieren
baardvleermuis *Myotis mystacinus*
bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
bever *Castor fiber*
bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
bruinvis *Phocoena phocoena*
euraziatische lynx *Lynx lynx*
franjestaart *Myotis nattereri*
gewone dolfijn *Delphinus delphis*
gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
hamster *Cricetus cricetus*
hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*
kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
laatvlieger *Eptesicus serotinus*
meervleermuis *Myotis dasycneme*
mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
otter *Lutra lutra*
rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
tuimelaar *Tursiops truncatus*
tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
vale vleermuis *Myotis myotis*
watervleermuis *Myotis daubentonii*
wilde kat *Felis silvestris*
witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën
boomkikker *Hyla arborea*
geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
gladde slang *Coronella austriacus*
heikikker *Rana arvalis*
kamsalamander *Triturus cristatus*
knoflookpad *Pelobates fuscus*
muurhagedis *Podarcis muralis*
poelkikker *Rana lessonae*
rugstreeppad *Bufo calamita*
vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders
donker pimpernelblauwtje *Maculinea nausithous*
grote vuurvlinder *Lycaena dispar*
pimpernelblauwtje *Maculinea teleius*
tijmblauwtje *Maculinea arion*
zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen
bronslibel *Oxygastra curtisii*
gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
groene glazenmaker *Aeshna viridis*
noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
rivierrombout *Stylurus flavipes*
sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen
houting *Conegonus oxyrrhynchus*
steur *Acipenser sturio*

Vaatplanten
drijvende waterweegbree *Luronium natans*
groenknolorchis *Liparis loeselii*
kruipend moerasscherm *Apium repens*
zomerschroeforchis *Spiranthes aestivalis*

Kevers
brede geelrandwaterroofkever *Dytiscus latissimus*
gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus*
heidenbok *Cerambyx cerdo*
juchtleerkever *Osmoderma eremita*

Tweekleppigen
bataafse stroommossel *Unio crassus*

Tabel 5. Tabel 3 van de Ff-wet : Soorten bijlage IV HR (+ Platte schijfhoren) / bijlage 1 AMvB (zie volgende bladzijde)

Bijlage 3; de natuurkalender

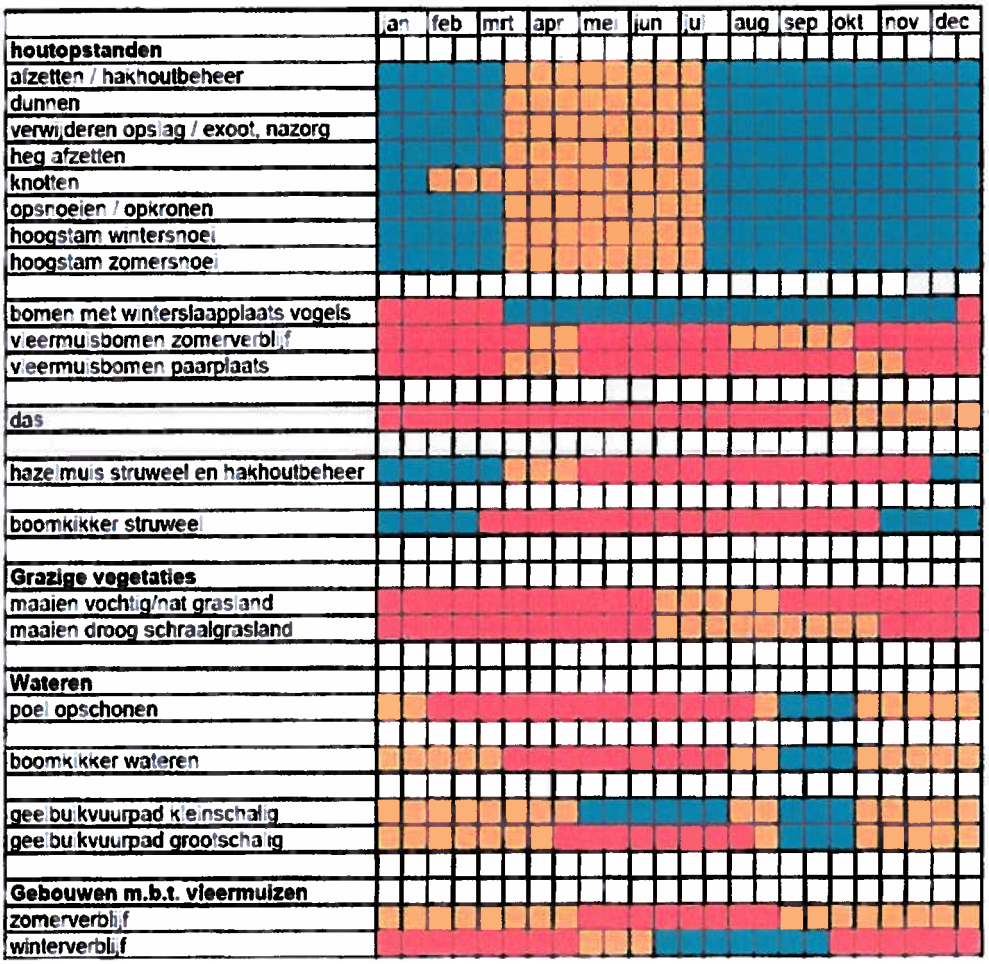

Optimale periode voor werkzaamheden

Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol

Geen werkzaamheden in deze periode
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht

Bijlage 4. Fotobijlage
Impressie van het plangebied